

Nr 311.

Av herr **Hagberth m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m.

I proposition nr 271, II: 4 har Kungl. Maj:t föreslagit en begränsning av lärjungeantalet i högsta klassen av läroverkens realskolor — liksom av motsvarande avdelningar av vissa kommunala skolor — från nu högst 35 till högst 30.

En minskning av det högsta antal elever, som skall undervisas i klassavdelningarna i våra högre skolor, synes vara synnerligen befogad. Dock förefaller det som om just i den högsta realskoleklassen förhållanden kunna föreligga, som göra, att en sådan begränsning, som nu föreslagits, ej alltid ger en fördel för undervisningen, som svarar mot de därmed förenade kostnaderna.

Här ifrågasvarande avdelningar äro avslutningsklasser, som ej utan starka skäl böra splittras eller genom samläsning tvingas ihop till nya avdelningar. Om i en realskola finnas tvenne parallellavdelningar, av vilkas lärjungar 33 inträda i vardera avslutningsklassens avdelningar, är det ej alltid till undervisningens fördel, om de skola nyfördelas på trenne i stället för — i näst högsta klassen — tvenne avdelningar. En stor del av lärjungarna måste nämligen i så fall byta lärare just vid början av det sista läsåret före realexamen.

Å andra sidan vållar det ännu större svårigheter, om de tvenne avdelningarna till följd av stark avgång — t. ex. till det fyraåriga gymnasiets första ring — måste slås tillsammans till en avdelning, såsom för närvarande ofta är fallet. Från pedagogisk synpunkt är det i regel fördelaktigast, om de klassavdelningar, som finnas i näst högsta klassen, få hållas samman i avslutningsklassen och där få bibehålla de lärare, som undervisat dem föregående år.

Bestämmelsen om ett visst antal lärjungar, som ej får överskridas och framförallt ej underskridas, blir lätt mycket hindersam för planeringen av det kommande läsårets arbete. När det sammanlagda lärjungeantalet ligger i närheten av de kritiska siffrorna, 35 eller 70, riskerar man, att ändringar måste i sista stund vidtagas vid höstterminens början, vilka äro till skada för såväl lärjungar som lärare.

För arbetet vid läroverken skulle det säkerligen vara till fördel, om genom nya bestämmelser en större grad av stabilitet kunde vinnas, så att avdelningarna från näst högsta klassen kunde bevaras och risken för plötsliga ändringar bleve mindre. Detta skulle kunna åstadkommas, om antalet 35

elever bibehölles som en övre gräns, men antalet 30 infördes som en undre gräns. Det högsta lärjungeantalet i realskolans högsta klass skulle således allt fortfarande vara 35, men någon sammanslagning av klassavdelningarna, som uppflyttats från näst högsta klassen, skulle ej förekomma, förrän sammanlagda antalet lärjungar i de avdelningar, som skulle förenas, understeg 30.

Under hänvisning till vad sålunda framhållits få vi härmed hemställa,

att riksdagen efter ovan framställda grunder måtte beräkna anslaget till de allmänna läroverken m. fl. undervisningsanstalter.

Stockholm den 9 april 1937.

Elof Hagberth.

Gösta Rahmn.

Fredrik Ström.
